

فهرست

صفحه ۱	تقدیم به تاکوهی سارویان
۳ »	مقدمه مترجم
۹ »	فصل اول - یولیس
۱۲ »	فصل دوم - هومر
۱۴ »	فصل سوم - تلگرافخانه
۲۴ »	» چهارم - تمام جهان بمن حسد خواهند برد
۲۹ »	» پنجم - تو برای خودبر و منهم برای خودمیر و م
۳۵ »	» ششم - آوازی برای آقای گروگن
۳۹ »	» هفتم - اگر پیامی برسد .
۴۴ »	» هشتم - خداوندا بر سر سفرهای حاضر باش
۵۵ »	» نهم - خرگوشها جائی در همین حوالی هستند
۵۹ »	» دهم - تاریخ باستان
۷۰ »	» یازدهم - سخنرانی درباره بینی آدمی
۷۶ »	»دوازدهم - مسابقه دو - ۲۲ باردی با مانع کوتاه
۹۰ »	» سیزدهم - دام، خدا یا دام !

صفحه ۱۰۷	فصل چهاردهم-دیانا
صفحه ۱۱۶	فصل پانزدهم-دختری در کوشش خیابان
صفحه ۱۲۴	فصل شانزدهم-باز ترا بخانه خواهم بردا
۱۲۸ <	< هفدهم-سه سر باز
۱۳۹ <	< هجدهم-آقای گروگن در زمان جنک
۱۴۵ <	< نوزدهم-تقدیم بمادرم با نهایت علاقه
۱۵۸ <	< بیست-این بد بختی توست و بمن دخلی ندارد
۱۵۰ <	< بیست و یکم-دنیائی بهتر، مردمی بهتر
۱۵۸ <	< بیست و دوم-بگذار در آنجا نوری بتا بد
۱۷۳ <	< بیست و سوم-ای مرک! بایشاكا پانگذار
۱۷۹ <	< بیست و چهارم-درخت زردالو
۱۸۹ <	< بیست و پنجم-شاد باش! خوش باش!
۲۰۳ <	< بیست و ششم-همیشه درد وجود خواهد داشت
۲۰۹ <	< بیست و هفتم-تمام اشتباهات شکفت انگیز!
۲۱۸ <	< بیست و هشتم-در کتابخانه ملی
۲۲۵ <	< بیست و نهم-در تالار باشگاه سخنرانی
۲۲۵ <	< سی ام-اطاقهای کرایه‌ای «بنل»
۲۴۰ <	< سی و یکم-مردم‌سینی
۲۵۶ <	< سی و دوم-تکبه بر بازوی ابدیت
۲۷۰ <	< سی و سوم-کاغذ مار کوس بیرادرش

فصل سی و چهارم - بوسه‌ای از راه دور

۲۸۸ «

» سی و پنجم - خندهٔ شیر

۲۹۵ «

» سی و ششم - درختها و تاکها

۲۹۹ «

» سی و هفتم - ایشاکا، وطن من

» سی و هشتم - عشق جاودان میماند و نفرت نابود میشود . » ۳۰۲

۳۱۴ «

» سی و نهم - پایان و سر آغاز

«تقدیم به ڈاکو ھی رہاویان

روزگاری دراز باین قصد بوده ام که داستانی بخاطر شما بنویسم . میخواسته ام این داستان بالاخص خوب باشد ، بهترین داستانی باشد که بعمرم نوشته ام . و ایناک هر چند در زمانی کوتاه ، اما کوشش خود را کرده ام و آنرا بسنجام رسانده ام . شاید هیبایستی باز هم صبر میکردم اما آدم بفردادی خود چه امیدی دارد ؟ و از شوق و توانی که بعد از این پنهان ناما لایمات زمان در او باقی هیماند چه خبر دارد ؟ پس باید شتاب میکردم و نمی کذاشم شوق و توانی که دارم پیر مرد و بناهوانی بگراید . امیدوارم بزودی هترجمی زبردست این داستان را بزبان ارمنی یعنی زبانی که شما بآن خوبی میدانیدش ، ترجمه کند . ممکن است این ترجمه بزبان ارمنی از همن انگلیسی جالبتر هم از آب درآید . و ممکن است شما بخواهید که قسمتی از آنرا مثل روزگار پیشین برایم باز بخوانید . هر چند این داستان را خودم سرهم بافته ام اما با اینحال حاضرم گوش بدhem و در برای زیبائیها زبان خودهان ، زبانی که درگران از آن اطلاع کمی دارند و کمتر از آن لذت میبرند سرتعظیم فرو بیاورم . چون شعاعی توانید زبان انگلیسی را بر احتی وروانی زبان ارمنی بخوانید و لذت ببرید و هنهم از خواندن و نوشتن ارمنی عاجزم فقط ییک هترجم زبردست امید بسته ام .

اما بهر جهت این داستان بخاطر شما نوشته شده است. امیدوارم آنرا پسندید. آنرا خیلی ساده نوشته ام ولطف و خشونت را در آن بهم آهیخته ام. یعنی از این خاصه روحی شما و خاندان خودمان مدد گرفته ام. داستان لایق شهانیست. میدانم. اما چه کنم؟ یقیناً شما آنرا خواهید پذیرفت. زیرا پسرتان آنرا نوشته است و به نیت کمال هم بوده است. و س.

هشتمین هشتمین جم

خانم «گرتروود اشتین» Gertrud Stein از سال ۱۹۰۳ در پاریس اقامت گزید و سی سال تمام رهبری و راهنمایی نویسنده‌گان جوان امریکائی را که خبرنگاری روزنامه‌ها پیاریس میکشاندشان بر عهده داشت. البته دیگران هم در همان پاریس بودند که نظری صائب داشتند و با مدادهای قرمز و آبیشان بجان داشتند و مقالات نویسنده‌گان جوان میافتادند و با رایش و پیرایش آثار میپرداختند. اما هیچکس مثل گرتروود اشتین در ادبیات جدید امریکا تأثیر و نفوذ نداشته است. افتخار او همین بس که ارنست همینگوی نویسنده بزرگ معاصر و پدر ادبیات جدید امریکا را برای خود متوجه کرده است. منتهی همینگوی بواسطه داشتن تجارت وسیع و رنگارنگ از استادوراهنمای خود نیز جلوافتاده است در حالیکه گرتروود با وجود علم به تکنیک جدید و تعلیم آن، از داشتن تجارت و مطالب کوناگون بی بهره بوده است.

مجموعه راهنمایی‌های خانم گرتروود اشتین را نمی‌توان در این مختصر گنجانید. اما میتوان بنکات عمده‌آن اشاره کرد. نکاتی که در حقیقت کلید سبک جدید ادبیات امریکا است.

بعقیده گرتروود: «هر نسلی باید بتجریبات شخصی خود پردازد و پیشک تجریبات هر نسلی با تجریبات نسل گذشته و آینده متفاوت خواهد بود. انعکاس این تجریبات با درنظر گرفتن قواعد زمان و مکان در آثار نویسنده‌گان هر عهدی دوره‌های مختلف ادبی را مشخص می‌سازد. هر نویسنده باید آنچه را که در عهد خود می‌بیند، یعنی آنچه را که در عهد خود او وجود دارد و از نظر خاصی دیده می‌شود، در آثار خود منعکس سازد. اختلاف ادبیات زمان ما با زمان‌های گذشته در این است که هم‌زاویه دید و هم دیدنیهای ما از زمان گذشته تفاوت دارد. بنا بر این انشاء چیزی جز توضیح دیدنیهای زمان هر

«اما باید دانست که اولاهر گونه دیدنی را مدام که قابل انعکاس در ادبیات نباشد نمی‌توان بصرف دیده شدن بنام ادبیات قالب زد. و در نتیجه ضمن توضیح دیدنی های قابل انعکاس باید درست و کامل دید و آنچه را که خیالی، تو خالی، مبهم و نامر بوط است و احتمال دارد که ضمن تداعی معانی بذهن نویسنده باید فدا کرد. این راهم باید اضافه کرد که هر دیدنی احساس و تجربه ای بدنیال خوددارد و هنر نویسنده در این است که این احساس را بذهن خواسته انتقال دهد و تلقین کند. اما چگونه؟

«در اینجا است که مسئله سبک و فرم مطرح می‌شود. نویسنده با صمیمیت و صراحت آنچه را دیده است، تجربه ای را که از قرن خوددار دشان میدهد و این نشان دادن وقتی نام خلق هنری بخود می‌گیرد که احساس لازم، احساس منظور نظر نویسنده، خود بخود بخواسته القاء بشود. بنا بر این نویسنده هر گز اصرار و التماس نمی‌کند. احساس خود را بزور و با قسم و آیه بخواسته تحمیل نمی‌کند بلکه وصف می‌کند؛ فقط بساد کی نشان میدهد که چه دیده است. مقدمات خارجی را که باعث احساس باطنی شده، با صراحت بیان می‌کند. اما از احساس خود سخنی نمی‌گوید و اصراری ندارد که احساس شخصی خود را بکرسی بنشاند. بنا بر این بجای بکار بردن اوصاف و قیود، بجای توصل با استعارات و کنایات از فعل و اسم مدد می‌گیرد. قدرت سبک جدید ادبیات در جملات و فرازهایی است که صفت و قید به مقدار کم و فقط باندازه لزوم در آنها بکار رفته است. مثلاه مین خانم گر ترود اشتبیه و قیمت داستانی از همینگوی را می‌خواند روی تمام صفات و قیودی را که او بکار برده بود خط کشید.» (۱)

اکنون به یعنیم تجربه بزرگ زمان ما چیست؟ جنک، درد بزرگ جهان که مرک را از صورت مسئله در دنیاک بدرآورد است! وحشت، خرابی، غربت، بیخبری، از هم گسیختگی، تجربه بزرگ زمان ما در چهل سال اخیر است. آنها

که در جبهه میجنگند و آنها که در خانه چشم برای جنگجویاند، آنها که از دست میروند و آنها که از دست میدهند، همه در دمیکشند و این در دیزول مسئله زمان ماست. زندگی که در گرو یکدم است و دگر گونی و تزلزل و فساد و سرانجام نابودی زمان‌جذک و بعد از آن مشکل عهد ماست. و با این مقدمات یهوده نیست که جذک تم اصلی آثار بزرگترین نویسنده‌گان زمان را تشکیل داده است. نویسنده‌گانی که عهد خود وفادارند و فرزند لایق زمان خویشند، ژان دوس پاسوس (John Dos Passos) در کتاب «سه سر باز» (۱۹۲۱) و ای. ای. کمینگز Cummings در کتاب «اطاق گل و گشاد» همه از جذک است که سخن میگویند و همینگوی شاخص‌ترین نویسنده آمریکائی باهمین درجهان است که در غالب آثارش با صمیمت و صراحتی بی‌نظیر و بروست. همینگوی از سال ۱۹۲۰ تا ۱۹۲۹ که «بدرود بجذک» را نوشت در کلیه آثار این نه سال بهتر از همه وقویتر از همه وحشت و بیهودگی جذک را شان داد و چون خود شخصاً در جذک چه بعنوان خبرنگار جذکی و چه بعنوان سر باز و جنگجو شرکت کرده بود هیچکس مثل او از تجربه و احساس کامل درباره جذک برخوردار نبود. خمنا هیچکس هم مثل او نتوانست از روزنامه نویسی - باکار سخت و انضباط خود را بصورت یک نویسنده هنرمند درآورد.

و کتاب حاضر «کمدی انسانی» که ترجمه فارسی آن اینک بشما تقدیم میشود نیز از ادبیات زمان‌جذک و تحت تأثیر جذک دوم جهانی نوشته شده است. نویسنده آن ویلیام سارویان هرگز مدعی نیست که پایی همینگوی رسیده باشد. اما بهره‌جهت کوشش خود را کرده است و اثری گیرا و غالب بوجود آورده است.

کتاب «کمدی انسانی» داستان زندگی یک خانواده فقیر امریکائی در زمان جذک است که بعلت شرکت کردن تنها نان آور خانواده در جذک وضع مادی آنها از بدیده‌تر گراییده است. پسر چهارده ساله خانواده هومر، باشغل نامه‌رسانی که در تلگرافخانه پیدا میکند بخانواده خود کمک میکند. هومر بمناسبت شغل نامه‌رسانی که دارد تلگرافهای را که حاوی خبر مرک فرزندان خانواده‌های است، پیامهای مرک و

زندگی، عشق و امید را بسراسر شهر ایشاکا میرساند. ضمناً زندگی خودش را هم دارد. آرزوهای کودکانه خودش، حسدها و رنجها، انتظارها و عشقهای خودش را هم دارد. برادر کوچک هومر، بولیسنس که چهار سال دارد نیز برای خود دنیاگی ساخته است. این دنیای کودکانه از حوادث رنگارنگ سرشار است. بولیسنس در شهر کوچک ایشاکا بسیروگشت مشغول است. بدام میافتد، یکبار گم میشود، نرس پرش میدارد، سیاحت میکند و دنبال بچههای همسایه راه میافتد تا دستبرد آنها را بزرداوهای کال درخت خانه آقای هندرسون تماشا کند.

آیا نویسنده در انتخاب شهر کوچک «ایشاکا» برای زمینه اصلی داستان و انتخاب نامهای بولیسنس، مارکوس و هومر برای قهرمانان داستان عمدی نداشته است؟ آیا نظری بافته آن قهرمانی بزرگ زمان گذشته یعنی بولیسنس (او دیسه) هومر نداشته است؟ بولیسنس که بنابر روایت هومراز شهر ایشاکا بیرون میرود قادر جنک بزرگ «ترووا» شرکت کند و بعداز سالها ناپساهانی و کشمکش و آزمودن حوادث گوناگون، ناشناس بخانه باز میگردد وزن خود را از چنان خواستگاران نابکار بدر میاورد؛ هومر در کتاب «بولیسنس» با قهرمانها و ترازدیهای آنها و حوادث بجاور نکردند که بر آنها گذشته است سروکاردار دوسارویان در «کمدی انسانی» حوادث زندگی بچههای غمها و امیدهای آنها را شرح میدهد. اگر کتاب هومر حد بینهایت بزرگ سرگذشت بشری است، کتاب سارویان حد بینهایت کوچک زندگی آدمی است. شاید هم بهمین دلیل و با مقایسه کتاب خود با ادیسه هومر، نام کمدی انسانی بر آن گذشته است و با شاید این نام را از «کمدی انسانی» که «بالزالک» بر مجموعه آثار خود اطلاق کرده است گرفته باشد. ضمناً «کمدی الهی» دانته راهنمی توان فراموش کرد. چون خیلی احتمال دارد که سارویان کمدی انسانی خود را در برابر «کمدی الهی» دانته نوشته باشد.

سبک کتاب رنالیسم ساده است و معلوم است که نویسنده مثل غالب نویسنده‌گان معاصر امریکائی بر اهتمایهای خانم اشتبیه نوجه زیاد داشته

است و مخصوصاً تاحدزیادی تحت تأثیر شاگرد بر جسته او همینگوی قرار گرفته است. اما باید گفت که سارویان گاهی از برنامه‌اصیل ادبیات جدید سر چیزی کرده است و ضمن آنچه دیده است گاهی نادیدنیهای خویش را هم افزوده است. از آنجمله فلسفه بافیهای مادرهومریا تلگرافچی پیر که میترسد از کار بر کنارش کنند؛ غالباً از سادگی و لطف کتاب عقیده من میکاهد.

از این موضوع که بگذریم کمدی انسانی کتاب جالب و مشغول کننده‌ای هم برای بچه‌ها وهم برای بزرگترهاست و بحق بنویسندۀ آن لقب «گوینده صلاحیت دار نسل جوان» داده‌اند. انساندوستی و همدردی بی‌نظیر سارویان نسبت به مردم شهر کوچک و دورافتاده ایشان را که جنک از راه دور ذخم نامرئی خودرا با آن‌ها زده است، قابل تحسین است. و این خود نویسنده است که از زبان قهرمانها بش آرزویی کند که «این دنیا بعد از جنک دنیای بهتری بشود.»

کمدی انسانی ابتدا بصورت سناریو و برای فیلم تنظیم شده بود. در سال ۱۹۴۲ سارویان بنا بر دعوت کارخانه‌های فیلمبرداری بهالیود رفت تا فیلم کمدی انسانی زیر نظر خودش تهیه شود. اما چون فیلمبردارها چندان توجهی بر اهنگهای او نکردند و بهرجهت جنبه‌های تجاری فیلم را هم در نظر داشتند بنا بر این سارویان هالیود را ترک گفت. اما فیلم مزبور باش را که «میکی روئی» تهیه شد و بیازار آمد و موقیت بزرگی هم کسب کرد. چنان‌که موقیت فیلم از کتاب کمدی انسانی که بهترین اثر سارویان ویکی از آثار معروف عصر حاضر است کمتر نبود.

ویلیام سارویان در سال ۱۹۰۹ در شهر فرزنو Frezno واقع در کالیفرنیا از یک خانواده ارمنی بوجود آمد. پدرش که در دیار خود کشیش کلیسای «پرسپیتارین» بود در امریکا نشانی را برگزیده بود. ویلیام دو ساله بود که پدر خود را از دست داد و مادر ویلیام «تاکوهی - سارویان» ناگزیر پسر خود را پروردشگاه یتیمان صبرد. ویلیام تا هفت سالگی در آنجا ماند و بعد در همان شهر فرزنو به تحصیل پرداخت و تا سال

دوم دبیرستان را در مدرسهٔ متوسطهٔ فرزنو طی کرد" اما پانزده ساله بود که مجبور شد مدرسه را ترک کند و بعد از مدرسهٔ دنیا روی آورد. از همان سن شروع بکار کرد. بهر کاری دست زد و هر تجربه‌ای را آزمود. حوادث زمان کودکی و تجربه‌ی که از کارهای گوناگون بدست آورده است مایهٔ اصلی داستان‌ها بش می‌باشد. از شانزده سالگی تصمیم نویسندگی گرفت و بهمین جهت مدتها هم خبرنگار روزنامه‌ها شد. در سال ۱۹۳۳ توانست اولین داستانش را بچاپ برساند و همین داستان و داستان دومی که در سال ۱۹۳۴ منتشر کرد او را نویسندهٔ لایقی معرفی کرد. سارویان بیش از سیصد داستان نوشته است. چند نمایشنامه و یک داستان بلند هم نوشته است که همین کمدی انسانی است. داستان‌های کوتاه او در چندین مجلد تحت عنوان‌های مختلف مدون شده و چاپهای مکرر خورده است. معروفترین مجموعه داستان‌ها بش با عنوان «نام من آرام است» حاوی داستان‌های جذاب ولطیفی از زندگی آرام پسر بچه‌ای است که در موقع و درود سیرک سیار شهر از مدرسه، فرار می‌کند و زندگی پر خادمه‌ای را در پیش می‌گیرد. می‌توان گفت که در این اثر سارویان از «مارک تواین» و مخصوصاً از معروف‌ترین اثر این نویسنده بنام «هکلبری فین» متأثر شده است. چنان‌که «آرام» شباهت زیادی با «هک» دارد.

مجموعهٔ دیگر داستان‌های سارویان با عنوان «شهیق وزیر» است. از نمایشنامه‌های او معروفتر از همهٔ نمایشنامه «دورهٔ زندگی شما» است که در مقدمهٔ آن عقیدهٔ خود را نسبت بزندگی اینطور بیان می‌کند: «در دورهٔ زندگی خود واقعاً زندگی کنید قادر مدت کوتاهی که در این جهان هستید بغم دنیا نیافرایید، بلکه بالبختند بحیات، بشادی بی‌پایان زندگی چیزی بیافزایید.» (۱)

اما در بارهٔ اسم کتاب به پیشترین ناشر محترم گذشته از اسم اصلی کتاب اسم دیگری نیز انتخاب گردید که عبارت باشد از «پیک زندگی و مرگ» که از طرفی اشاره‌ای خصوصی بشغل هومر و از طرف دیگر اشاره‌ای عمومی به محتوی کتاب است.

۵ . س . ۵ .

فصل اول

یولیس

اسم پسر کوچک - «یولیس مکالی» بود. روزی، سرانه خرگوشی که در حیاط عقب خانه‌شان چال کرده بود ایستاد. خانه آنها در خیابان «ستاک لارا» در شهر «ایشاکا» واقع در کالیفرنیا بود. خرگوش این لانه خاکهای مرطوب و تازه را بهوا هیپرا کند و پسرک دزدکی نگاه می‌کرد. پسر برایش غریب بود اما شاید دشمن نبود. هنوز پسر بچه از این معجز کاملاً لذت نبرده بود که پرنده‌ای از پرنده‌های «ایشاکا» پروازی کرد و روی شاخه درخت بلوط کهنسی که در همان حیاط عقب خانه قرار داشت نشست. پرنده بزودی علاقه و توجه پسرک را از زمین بدرخت جلب کرد. و بعد از همه اینها جالبتر، یا کقطار باری از دور هیغزید، دود می‌کرد و می‌آمد. پسر گوش

داد. احساس کرد که زمین زیر پایش از حرکت قطار هیلرزد. پس پا پیدو گذاشت و (بنظر خودش) تندتر از هرجانداری در دنیا میدوید.

درست بموقع بخط آهن رسید و توانست عبور تمام قطار را از لکوموتیو آن گرفته تا النبارهایش بییند. برانند قطار دست تکان داد، اما او اعتمای نکرد. به پنج نفر دیگر که در قطار بودند هم دست تکان داد، اما آنها هم اعتمای نکردند. ممکن بود اعضا بکنند اما نکردند. آخر سروکله مرد سیاهپوستی که بدیواره یکی از واگن‌های قطار تکیه داده بود پیداشد. با وجود تلق تلق قطار بازیولیس صدای مرد سیاه را که آواز میخواهد شنید:

«دیگر اشک نریز خانم من. آه دیگر امروز گریه نکن
هاباهم آوازی برای وطن قدیمان «کنتوکی» میخوانیم
برای آن وطن قدیم «کنتوکی» که فرسنگ‌کهادور است.»

یولیس بمرد سیاهپوست هم دست تکان داد و بعد اتفاق غیرمنتظره وحیرت آوری روی داد. این مرد سیاه و متفاوت از دیگران، بطرف یولیس دست تکان داد و فریاد زد: «پسر جان میر دیم بخانه خودمان، با آنجا قی که وابسته ایم بر می‌گردیم.»

پسر بچه و هر دیگر سیاهپوست آنقدر بهم دست تکان دادند تا قطار از نظر دور شد.

بعد یولیس با اطرافش نگاه کرد. گرداگرد او زندگی و دنیای تنها و مضمونش قرار نداشت. دنیائی عجیب، مالامال از علف‌های خودرو، آل واشغال، چیزهای شکفت آور، دنیائی بی احساس امازیبا. از خط آهن کا

ردشد و روپیائین رفت هر دی را دید که کولباری پیشتر داشت. یولیس با وهم
دست تکان داد اما این مرد آنقدر پیر و وامانده بود که اظهار محبت بچه کوچکی
نمی‌توانست شادش کند.

پیر مرد چنان یولیس نگاه کرد که از گارهم خودش وهم پسرک
کاملاً مرده‌اند.

پسر کوچک آهسته‌رو گردانید و بطرف خانه راه افتاد. همین‌طور که
میرفت، گوشش بصدای قطار بود و هوشش با آواز سیاهپوست و کلمات نشاط
آور او: «پسر جان میر ویم بخانه خودمان، با آنجا که وابسته‌ایم بر می‌گردیم.»
ایستاد که بهمه اینها بیاندیشد. زیر یک درخت نازنگی کمی صبر کرد،
و یهیک هیوه افتاد؛ زردرنگ آن که بومیداد لگدزد. بعد از لحظه‌ای تبسم
کرد، همان تبسم مخصوص خانواده مکالی... تبسم هلاکیم، دانا و اسرار از
آمیزی که بهمه چیز جواب هشت میداد و همیگفت آری.

وقتی دور زد و خانه خودشان را دید با خیال راحت بجست زدن
مشغول شد. اما پایش لغزید و از این جست و خیز نقش بر زمین شد و لی فوراً
پاشد و بر اه افتاد.

مادرش در حیاط بود و داشت بمرغها دانه میداد. پسرش را دید که
لغزید و افتاد و پاشد و دوباره بجست زدن پرداخت. یولیس تندری سر
وصدا آمد و پهلوی مادرش ایستاد. بعد بالانه مرغها سر کشید که تخم مرغ
پیدا کند. یکدانه پیدا کرد. لحظه‌ای آنرا وزانداز کرد. برداشتش،
بردش پیش مادرش و خیلی باحتیاط تخم مرغرا بساد. با اینکار قصدى
داشت که هیچ انسانی نمیداند و هیچ بچه‌ای هم نمی‌تواند بیاد داشته باشد
تا باز بگوید.

فصل دوم

هومر

برادر «یولیس»، هومر، روی دوچرخه مستعملش نشسته بود و میراند. دچرخه با گلولای جاده‌ییلاقی در کشمکش بود. «هومر مکالی» را پوشش مخصوص نامه رسانهای تلکر افخانه را پوشیده بود که از تنفس خیلی گشاد بود و کلاهی بر سر داشت که برای سرمش تنگ بود. خورشید در سکوت خواب آلوده دم غروب و آرامشی که مر هون مردم «ایشاکا» بود فرو می‌نشست. گردانگرد نامه رسان، باغستانها و هوستانها در خاک کهن کالیفرنیا آرمیده بودند. هر چند هومر تنگ میراند اما از لطف مناظر این ناحیه غافل نبود. وقتی زمین، درخت‌ها، آفتاب، علف و ابرهارا میدید با خوده بیکفت: «نگاه کن، درست نگاه کن، می‌مکنی؟» با حرکات دچرخه بنای نمایش‌های مختلف را گذاشت و برای هم آهنگی بساین نمایشها

آواز خود را بلند کرد. آوازی ساده، عاشقانه و مصنوعی. آهنگ این آواز در هنر از نغمه‌های یاکار کستر بچشم‌انداز بود. و برای تکمیل این آواز چنان مادرش و پیانوی خواهرش «بس» را بخاطر آورد. و آخر سر برای آنکه تمام افراد خانواده را گرد آورد، در ذهنش یک آکوردون هم باین دسته افزود که نوازنده آن بالبختند و لطف‌نمایانگیزی می‌خواند و این نوازنده برادر دیگرش «مارکوس» بود.

موسیقی هوهر بمجرد بلندشدن صدای سه‌هیولای باور نکردنی که از آسمان بستاب می‌گذشتند از هغزش گریخت. نامه‌رسان تلگرافخانه باین سه‌هیولا نگاه کرد و فوراً بگودال خشک و کوچکی راندو با خود گفت: «هواییما». سکدهاتی بستاب آمد و با اهن و تلپ مثل آدمی که پیام خاصی دارد عوو کرد. هوهر به پیام او توجهی نکرد. فقط یکبار برای آرام کردنش برگشت و گفت: «آرب. آرب!» روی دوچرخه جا گرفت و دوباره راه افتاد.

بحوه شهر که رسید از تابلوئی که در آغاز اولین خانه های شهر نصب شده بود بی اینکه روی آنرا بخواهد گذشت:
ایشاكا، كاليفرنیا.

در شرق و غرب، وطن از همه‌جا بهتر است.

سیگانه خوش آمدی:

سر پیچ دوم ایستاد تا کامیونهای ارتش را که پر از سر باز می‌گذشت به بیند. بسر باز ها سلام داد همانگونه که برادرش یولیس برانند و کارگر-های قطار دست تکان داده بود. خیلی از سر بازها سلام نامه رسان را جواب دادند. چرا ندیدند، آنها چه میدانستند؟

فصل سیم

تلکر افغانه

شب شده بود که هو مر جلوی تلکر افغانه «ایشاكا» دو چرخه اش رانگاه داشت. ساعت تلکر افغانه از پشت شیشه پنجره هفت و دود قیقه را نشان میداد. هو مر در داخل اداره آقای «اسپینکلر» رئیس تلکر افغانه را دید که داشت کلمات تلکر افی را می شمرد. تلکر افی را که مرد جوان خسته ورنج دیده ای که بیست ساله بی نمود باود آدبه بود. وقتی هو مر وارد اداره شد شنید که آقای «اسپینکر» بمرد جوان میگفت :

«چهاره کلمه درست». بعد آقای اسپینکر کمی تأمل کرد، بمرد جوان خبر دشدو گفت: «پول کیم داری؟» مرد جوان توانست فوراً جواب بدهد. اما بعد گفت: «بله آقا قدری کم دارم. اما هم ادرم بحد کافی پول برایم خواهد

ستاد که بوطنم برسم

اسپنگلر گفت: «یقیناً. کجا کار میکردی؟

مرد جوان جواب داد: «بنظرم هیچ‌جا» و شروع کرد بسرفه کردن و

امه داد که: «چقدر طول میکشد تا این تلکراف بدست مادرم برسد؟»

اسپنگلر گفت: «خوب‌الان در مشرق دیگر دیر وقت است و گاهی

شکل است آدم بتواند نصف شبی پول راه بیاندازد، اما هنوز همین‌الان

تلکرافرا مخابره خواهم کرد.» و بی‌اینکه بمرد جوان نگاه بکند دست

جیب‌هاش کرد و یک مشت پول خردوریک اسکناس و یک تخم مرغ آب‌پز

برون آورد.

اسکناس را بمرد جوان داد و گفت: «اینها، فقط برای احتیاط‌ابن

او گیر، هر وقت مادرت پول را فرستاد بمن پس بده» و بتخم مرغ اشاره کرد:

این را هفته‌ی پیش از یک مشروب فروشی خریدم، برایم خوش‌یمن است.»

مرد جوان بپول نگاه کرد و گفت: «این چیه؟»

اسپنگلر گفت: «هیچی.»

مرد جوان گفت: «متشرکرم» و تأمل کرد، بعد آشفته و حیران دوباره گفت

: «متشرکرم» و بستاب از اداره بیرون رفت.

اسپنگلر تلکرافرا «بوبیلیام گروگن» تلکرافچی شبانه و رئیس

سیم داد و گفت: «ویلی، این را مخابره کن، پوش را من خواهم داد.»

آقای گروگن دستش را روی دستگاه گذاشت و شروع بنقق کرد:

«خانم هارگریت ستریکمن

۱۸۷۲ کوچه بیدل

نیویورک - پنسلوانیا

مادر عزیزم خواهشمندم سی دلار تلگرافید، میخواهم برگردم، حالم
خوبست، همه چیز خوبست.
جان.»

هوهر مکالی میز تلگرافهای رسیده را باز جوئی کرد که بهیند
تلگرافی برای رساندن داردیانه؛ وهم چنین آیاتلهنی برای کسی هست تا
طرف را حاضر بکند؛ آقای اسپنگلر اورا باعلاقه‌ای خاموش می‌پائید و بعد
باو گفت:

- از تلگراف رسانی خوشت آمد؟

هوهر جواب داد: «خوشم آمد؛ بیش تر از هر کاری اینکار را
دوست دارم. آدم با مردم مختلف برخورد می‌کند و جاهای جورا جور را
می‌بیند.»

اسپنگلر گفت: «البته» و کمی صبر کرد تا پسر را از نزدیک و رانداز
بکند. بعد پرسید:

- دیشب خوب خوایدی؟

هوهر جواب داد: «خوب خوایدم. کمی خسته بودم، اما خوب
خوایدم.»

- امروز در مدرسه هم چرتی زدی؟

- کمی.

- سر چه درسی؟

- تاریخ باستان.

اسپنگلر گفت: «تکلیف ورزش چه می‌شود؟ هقصودم این است

حالا که کار گرفته ای لابد نمی توانی درورزشها شرکت بکنی ؟ »
هو مر گفت. « ورزش هم میکنم، ما هر روز یک ساعت درس تربیت
بدنی داریم. »

اسپنگلر گفت: « که این طوراً من وقتی هدرسه متوسطه ایشان را بدم
قهرمان دو دیست و بیست یارادی با همانع کوتاه بودم. قهرمان تام این ناحیه
شدم. » رئیس تلکرافخانه سکوت کرد و بعد ادامه داد: « واقعاً این شغل را
دوست داری؟ نه؟ »

هو مر گفت: « من میخواهم بهترین نامه رسانی که این اداره تابحال
داشته است بشوم. »

اسپنگلر گفت. « بسیار خوب ولی خودت را نکش، خیلی تند نرو.
زود بر اهالی تند نرو. نسبت بهم مه مؤدب باش، وقتی در آسانسور هستی
کلاهت را بردار و از همه همتر تلکراف را گم نکن. »

- چشم -

اسپنگلر ادامه داد: « کار شب با روز فرق دارد. تلکرافی را
بمحله چینی ها بردن یا وقت شب از جنگل رد شدن، ممکن است بعضی ها
را بترسانند اما تو هیچ وقت نگذار ترس برت دارد. مردم همه مثل همند،
از مردم نترس. چند سال است؟ »

هو مر آب دهانش را فروبرد و گفت: « شانزده سال. »
اسپنگلر گفت: « آره میدانم، دیروز هم همین را گفتی. ما قانون
پسری را که هنوز شانزده سالش نشده است نمیتوانیم استخدام کنیم. اما
من فکر کردم که نسبت بتو ارفاقی بکنیم بینیم چه میشود؟ واقعاً چند

سالت است؟

هومر گفت: «چهارده سال»

اسپنگلر گفت: «خوب پس دو سال دیگر شانزده سالت میشود.»

— بله آقا.

اسپنگلر گفت: «اگر اشکالی داشتی یا چیزی را نفهمیدی بیا از من
هرس.»

هومر گفت: «چشم آقا» بعد کمی صبر کرد و پرسید: «تلگرافها

اکه باید با آواز برای گیرنده خواند چطور؟»

اسپنگلر جواب داد که: «هیچ دلت شور آنها را نهارانزند. ما از این تلگرافها
یاد نداریم، بعلاوه صدای تو که خوب است. نیست؟»

هومر جواب داد: «یکشنبه ها من در دسته آواز اولین کلیساي پرسبي
ازینها آواز می خواندم.»

اسپنگلر گفت: «چه خوب. این همان صدای است که ما برای
تلگرافها که با آواز باید برای گیرنده خواند لازم داریم. حالا انگار کن
که تلگراف ثبیریات عید تولدی برای آقای «گروگن» که آنجا نشسته
مده، تلگراف را چطور باو میرسانی: هومر پهلوی آقای گروگن رفت
با آواز خواند:

«عید تولدت مبارک باد

عید تولدت مبارک باد

گروگن عزیز عید تولدت مبارک باد

عید تولدت مبارک.»

آقای گروگن گفت. «متشکرم»

اسپنگلر به عمر گفت: «بسیار خوب اما نباید گفت گروگن عزیز،
باید گفت آقای گروگن عزیز. با پازده دلاری که در هفته میگیری چه
میکنی؟»

هومر گفت: «بهمادر؛ هیدهم».

اسپنگلر گفت: «بسیار خوب، تو ازحالا کارگر ماهستی. خدا وقت
تو عضو این اداره‌ای. مواظب باش چشم و کوشتر را باز کنی. بدقت گوش
بده». رئیس تلاکر افخانه لحظه‌ای نگاهش در فضا خیره ماند و بعد گفت
«چه نقشه‌ای برای آتیه‌ات کشیده‌ای؟»

هومر گفت. «آتیه؟ و کمی آشفته شد. زیرا در تمام عمر، هر روز
در نقشه آتیه بود. هر چند گاهی این آتیه فقط فردای روز بعد بود. گفت:
«خوب یقین ندارم چه خواهم کرد. اما تصور میکنم که دلم میخواهد روزی
آدمی بشوم. شاید آهناک سازی یا کسی شبیه‌بان... یکروزی...»

اسپنگلر گفت: «چه خوب! و این جاجای شروع کار تست. در اطراف
تو موسیقی است... موسیقی واقعی... موسیقی که مستقیماً از دنیا، از دل
آدمهای واقعی بلند میشود... این تقطق دستگاه را میشنوی: موسیقی
زیبائی است».

— بله آقا

اسپنگلر ناگهان پرسید. «میدانی شیرینی پزی «چاترتون» در
خیابان بروڈوی کجاست؟ این ۲۵ سنت را بگیر و برو دو تا نان شیرینی
یکروز مانده بخر. با مردای سیب و خامه نار گیل. دو تا ۲۵ سنت».

- چشم آف و پول را از اسپنگلر گرفت و از اداره بیرون دوید.
اسپنگلر پشت سرا و نگاه کرد و بخیال مطبوع و بیندغنه و حزن انگیزی
فرورفت. وقتی از خیال خود بدرآمد از تلگرافچی پرسید: «بنظرتان
چطور پسری است؟»

گروگن جواب داد: «پسر خوبیست.»

اسپنگلر گفت: «بنظر من هم خوب پسری است. از فامیل فقیر
خوبی است که در خیابان «ستاکلارا» خانه دارند. پدرندارد، برادرش در
نظام است و مادرش قابستانها در قسمت بسته بندی کمپوت کاز میکند.
خواهرش بدانشکده میرود. فقط دو سال از سن لازم کمتر دارد. همین.»
آقای گروگن گفت: «هنهم دو سال از سن لازم بیشتر دارم. این
بآن در.»

اسپنگلر از پشت میز پاشد و گفت: «اگر کاری با من داشتید در
rstورار «کوبت» هستم. شیرینی را با هم تقسیم کنید، و استاد و حیرت‌زده
به مر چشم دوخت که بادونان شیرینی در کاغذ پیچیده دوان دوان داخل
اداره شد.»

اسپنگلر تقریباً دادزد: «اسمت چه بود؟»
- هو مر مکالی.

رئیس تلگرافخانه نامه رسان تازه را در آغوش گرفت و گفت: «خیلی
خوب، هو مر. تو همان پسری هستی که این اداره در کنیت شب لازم دارد.
بیشک تو تندروترین جنبنده های ناحیه «سن جواکین» هستی و روزی
مرد بزرگی هم خواهی شد. اگر زنده بمانی، پس سعی کن زنده بمانی.» این

را گفت و از اداره پیرون آمد در حالیکه هومر میگوشید معنای آنچه را که گفته بود در بیاید.

آقای گروگن گفت: «خوب پسر... نانهای شیرینی کو؟»
هومر نانها را روی میز کنار آقای گروگن گذاشت که همان طور حرف میزد: «هومر مکالی، اسم من ویلیام گروگن است. مر اویلی میگویند هر چند شصت و هفت سال دارم. من یک تلگرافچی قدیمی هستم. یکی از قدیمی ترین تلگرافچی های دنیا. رئیس سیم شباهنگ این اداره هم هستم. مردی هستم که خاطرات دنیای عجیبی را دارم که اکنون از همیان رفته. گرسنه هم هستم. بیابان این شیرینی ها امشب کیف بکنیم. با سب و خامه نار گیل. از حالا هن و تو با هم دوستیم.»
بله آقا.

تلگرافچی قدیمی یکی از نانها را چهار تکه کرد و شروع کرد بخوردن خامه نار گیل. آقای گروگن گفت: «در بعضی مواقع خاص من ممکن است از تو خواهش کنم که کاری برایم انجام بدی. آوازی با هم بخوانیم یا بنشینیم و با هم در دل کنیم. وقتی هست میشوم متوجه که تفاهم و همدردی عمیقی داشته باشی، تفاهمی که آدم از مردی که ترازه از دوازه سالگی پایرون گذاشته آنقدر چند سال است؟»

هومر گفت: «چهارده سال. امانتصور میکنم شعورم کمی خوب نشد.»
گروگن گفت: «بسیار خوب قولت را قبول دارم. هر شب من امیدم بست که مواطن من باشی تا قادر با نجات وظیفه ام باشم. اگر مرا تکان دادی و بیدار نشدم میتوانی چند پشنگ آب سرد بصورتم بزنی و بیدارم بکنی